ACADEMIA ROMÂNĂ

BULETINUL
INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„A. PHILIPPIDE”

Anul XIV, nr. 3 **IAŞI** iulie–septembrie 2013

CUPRINDE:

- Activitatea departamentelor
- Manifestări ştiinţifice
- Granturi, proiecte, burse
- Studii, articole, recenzii
- Cărţi
- Comunicări ştiinţifice
- Note culturale
- *Varia*

PROIECTE DE CERCETARE

În trimestrul al treilea din 2013:

➢ **Departamentul de lexicologie-lexicografie** a urmat activitatea de documentare şi fişare în vederea redactării ***DLR. Litera C***. Paralel, a continuat colaborarea cu departamentul corespunzător de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din Bucureşti (ILB) pentru corectarea şi actualizarea ***Bibliografiei DLR*** (Victoria Zăstroiu). Au continuat şi studiile privind dezvoltarea unor instrumente de lucru şi a resurselor necesare scrierii ***DLR*** în format .xml. În luna septembrie au fost distribuite membrilor echipei primele porţiuni spre redactare.

În urma primirii, în luna iulie, a unei variante a ***Bibliografiei DLR***, am constatat că, prin modificările aduse acestui instrument de lucru, se impun o serie de activităţi suplimentare pentru valorificarea fişierului realizat după vechea Bibliografie şi anume: transpunerea citatelor în ediţiile agreate în prezent, modificarea siglelor, înlocuirea indicelui cronologic cu anul documentului, ceea ce afectează ritmul redactării articolelor ***DLR***. De

asemenea, este necesară o prelungire a activității de fişare, avându-se în vedere îmbogățirea substanțială a listei de izvoare. În plus, ni s-a adus la cunoştință că, în cadrul ILB, se construieşte, în colaborare cu firma Oxygen din Bucureşti, o interfață de scriere a ***DLR*** în format .xml, permițându-ni-se accesul la utilizarea acesteia. În urma unor teste, am ajuns la concluzia că, în momentul actual, interfața este utilizabilă, ca ultimă etapă de lucru, după finalizarea redactării, reviziei şi corecturilor unui articol.

➢ La **Departamentul de dialectologie** s-au continuat operațiile de definitivare, în vederea predării la tipar, a volumului al IV-lea din **NALR. *Moldova şi Bucovina***. Astfel, au fost finalizate *Indicele alfabetic al cuvintelor-titlu* şi *Indicele tematic al hărților interpretative*, iar, pentru *Indicele de cuvinte şi forme*, s-a lucrat la asamblarea materialului din hărți şi din textele de tip material necartografiat (MN). Au fost realizate diverse operații tehnice de optimizare a distribuției pe hartă a răspunsurilor de bază şi a notelor, s-a realizat forma grafică finală pentru ultimele 20 de planşe MN ale volumului şi s-a introdus paginația finală pentru această secțiune. Pentru un număr de 35 de hărți (din totalul de 129 de hărți, la care se adaugă 85 de hărți interpretative) şi de 37 de texte de tip MN (din totalul de 138), au fost introduse în baza de date corespondențele reprezentând trimiterea sistematică la ilustrațiile şi la descrierile uneltelor şi acțiunilor aferente furnizate de informatori şi publicate ca etnotexte, care sunt cuprinse în cele trei volume de *Texte dialectale. Moldova şi Bucovina* (I/1, 2; II/1). Pentru volumul al V-lea al Atlasului, s-au efectuat o serie de activități de proiectare, prin evaluarea materialului din arhivă şi repartizarea lui preliminară, în funcție de criteriul variabilității, în categoriile reprezentate de hărți, respectiv de textele de tip material necartografiat.

➢ În cadrul **Departamentului de istorie literară** s-a continuat lucrul la ediția a II-a a ***Dicționarului general al literaturii române***. S-au actualizat din articolele proprii publicate în prima ediție a DGLR (***„Actualitatea”***, ***„Adevărul literar”***, ***Matei Alexandrescu***, ***Ştefan Alexiu, Ioan Artemie Anderco***, ***„Ateneul român”, Ion C. Bacalbaşa, Neculai Beldiceanu, Ury Benador, Ion Biberi, Alexandru Bilciurescu, Ioan Botez, Valeriu Branişte, Coriolan Brediceanu, „Buciumul român”, Sarina Cassvan, Mihail Chirnoagă, Ilariu Dobridor, Sidonia Drăguşanu, Scarlat Froda, Enric Furtună, T. Şerbănescu, T. Ştefanelli*** ş.a.). Se lucrează la articolul monografic ***„Curentul. 1928-1944”*** (Remus Zăstroiu) şi la o serie de

articole noi despre autori şi periodice: ***Mariana Dan***, ***„Idei în dialog”***, ***„Poezia”*** ş.a. (Şerban Axinte, Nicoleta Borcea, Amalia Dragulănescu, Sebastian Drăgulănescu, Victor Durnea, Ofelia Ichim). Se actualizează **Baza de Date a DGLR** şi **Arhiva DGLR** (Şerban Axinte, Nicoleta Borcea, Amalia Drăgulănescu, Sebastian Drăgulănescu, Ofelia Ichim). S-au primit noi răspunsuri la chestionarele pentru **Baza de date a diasporei literare româneşti** (Ofelia Ichim). Se lucrează, împreună cu colaboratorii de la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, la actualizarea unui set de articole din **DGLR**, ediția I, ai căror autori sunt indisponibili.

- **Departamentul de etnologie** a continuat sistematizarea şi analiza documentelor din arhivă, în vederea redactării lucrărilor ***Obiceiuri agrare din Moldova. Tipologie şi corpus de texte*** (Silvia Ciubotaru, ½ normă), ***Obiceiuri funebre din Moldova. Tipologie şi corpus de texte*** (Ion H. Ciubotaru, ½ normă) şi ***Obiceiuri de iarnă din Moldova. Tipologie şi corpus de texte*** (Ioana Repciuc).
- La **Departamentul de toponimie** s-a realizat lista de cuvinte pentru ***Micul dicționar toponimic structural şi etimologic***, Partea a 2-a, ***Toponimie descriptivă***, şi bibliografia pentru acelaşi volum. S-a terminat pregătirea pentru tipar a volumului ***Micul dicționar toponimic structural şi etimologic***, Partea 1, ***Toponimie personală*** (verificarea indicilor omonimici şi a trimiterilor, realizarea unui indice de sufixe, formatarea materialului, coperta volumului). S-a predat la editură manuscrisul volumului (cu excepția studiului introductiv, a bibliografiei şi abrevierilor, ultimele două fiind finalizate, dar făcând parte din secțiunea introductivă a volumului, împreună cu introducerea).

MANIFESTĂRI ŞTIINȚIFICE

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL

„INTEGRARE EUROPEANĂ/ IDENTITATE NAȚIONALĂ; PLURILINGVISM/ MULTICULTURALITATE – LIMBA ŞI CULTURA ROMÂNĂ: EVALUĂRI, PERSPECTIVE”

25–26 septembrie 2013

Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, împreună cu Asociația Culturală „A. Philippide” au organizat, în perioada 25–26 septembrie 2013, cea de-a XII-a ediție a simpozionului internațional anual, la care au participat, pe lângă cercetători din țară, şi invitați din SUA, Italia,

Spania şi Republica Moldova. Lucrările simpozionului au avut loc la sediul Filialei Iaşi a Academiei Române, acestea fiind deschise de alocuţiunile dnei CS I dr. Ofelia Ichim şi dlui prof.univ.dr. Eugen Munteanu.

Prelegerile în plen au fost susținute în Aula Academiei Române, Filiala din Iaşi, după următorul program: conf. univ. dr. Bogdan ŞTEFĂNESCU**,** Universitatea din Bucureşti, România: ***Intelectualul român față cu modelul european: Noica şi modernitatea ca traumă culturală***; asistent univ. dr. Danilo DE SALAZAR, Universitatea din Calabria, Italia: ***La confluența culturilor: A.E. Baconsky, traducător al lui Salvatore Quasimodo***; drd. Ofelia Mariana UȚĂ BURCEA, Universitatea Complutense, Madrid, Spania: ***Rebreanu în Spania între 1939−1989.*** **Ciuleandra: la danza del amor y de la muerte**; conf. univ. dr. Delia SUIOGAN, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, România: ***Mentalitatea tradițională – între cunoaştere şi imitație***; prof. univ. dr. Maria ŞLEAHTIȚCHI, Universitatea de Stat din Moldova, Chişinău, Republica Moldova: ***Narațiunea „aglutinantă" şi non-ficționalul „furajer"***; CS I dr. Carmen PAMFIL, CS II dr. Luminița BOTOŞINEANU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***A. Philippide despre originea poporului român şi a limbii române***.

În prelungirea prelegerilor în plen au fost lansate două cărți: Marius-Radu CLIM, ***Neologismul în lexicografia românească***, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2012, 355 p. (prezentare de prof. univ. dr. Eugen MUNTEANU) şi Sebastian DRĂGULĂNESCU, ***Eminescu şi comicul. Strategii şi strategeme estetice***, prefață de Lucia Cifor, Iaşi, Editura Alfa, 2012, 258 p. (prezentare de prof. univ. dr. Lucia CIFOR).

Lucrările pe secțiuni au început cu masa rotundă intitulată ***Cercetări şi perspective recente în dialectologia şi geolingvistica românească***, în cadrul căreia au fost prezentate următoarele comunicări: CS II dr. Florin-Teodor OLARIU, CS III dr. Veronica OLARIU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Probleme de metodologie în cadrul proiectului*** **Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază**; CS drd. Ramona LUCA, Institutul de Informatică Teoretică, Iaşi; CS dr. Marius-Radu CLIM, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Aspecte privind componenta informatică a proiectului*** **Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază**; lector univ. dr. Mircea FARCAŞ, Universitatea Tehnică din Cluj-

Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, România: ***Cercetări recente asupra graiurilor ucrainenilor din zona Maramureşului***; CS II dr. Manuela NEVACI, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti", Bucureşti, România: ***Cercetări recente de teren la aromânii fărşeroți din Grecia şi Albania***; prof. univ. dr. Nicolae SARAMANDU, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti", Bucureşti, România: ***Comentarii metalingvistice la hărți din*** **Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR)**. În continuarea mesei rotunde au avut loc următoarele prezentări: asistent univ. dr. Petronela SAVIN, Universitatea „Vasile Alecsandri", Bacău, România: ***Un univers frazeologic într-un dicționar cultural***; CS I dr. Cristina FLORESCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Terminologia românească meteorologică* (*ştiințific* vs *popular*) *a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*** (în colaborare); CS III dr. Elena TAMBA, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: **C*orpus lexicografic românesc esențial. Rezultate şi perspective*** (în colaborare).

Lucrările simpozionului au continuat pe următoarea structură:

Secțiunea de lingvistică:

Conf. univ. dr. Nina CUCIUC, Universitatea „M. Kogălniceanu", Iaşi, România: ***Plurilingvism şi interacțiune exo-lingvă în cazul cetățenilor români, integrați în comunități aloglote din spațiul Uniunii Europene***; conf. univ. dr. Inga DRUȚĂ, Institutul de Filologie, Academia de Ştiințe a Moldovei, Chişinău, Republica Moldova: ***Relații semantice în terminologia actuală a educației: perspectivă paradigmatică şi sintagmatică***; asistent univ dr. Lucian-Vasile BÂGIU, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România: ***Însuşirea limbii române de către studenții străini, nivel A1. Studiu comparativ studenți norvegieni vs. indieni***; lector univ. dr. Florența POPESCU-SIMION, Universitatea „Spiru Haret", Bucureşti, România/ Universitatea din Tel Aviv, Israel: ***Limba română în Israel – o analiză***; lector univ. dr. Ciprian-Lucrețius SUCIU, Universitatea Macedonia, Salonic, Grecia: ***Predarea limbii române la nivel universitar în Grecia: instituții, programe de studiu, cadre didactice (evaluări, perspective)***; asistent univ. dr. Ioana-Rucsandra DASCĂLU, Universitatea din Craiova; prof. Gabriela-Emilia DASCĂLU, Palatul Copiilor din Craiova, România: ***Rolul şi importanța limbii latine în formarea limbii române şi a limbilor romanice***; CS II dr. Vlad

COJOCARU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iaşi, România: ***Toponimele cu bază antroponimică şi interferenţe lingvistice în*** **Micul dicţionar toponimic al Moldovei. Partea I**.

Secţiunea de istorie literară:

Lector univ. dr. Carmen DOMINTE, Universitatea „Hyperion”, Bucureşti, România: ***Identitatea noii dramaturgii româneşti în contextul teatral european***; lector univ. dr. Cristina SĂRĂCUŢ, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca, România: ***Ekphrasis şi bricolajul imaginilor în romanele lui Constantin Ţoiu***; dr. Diana DARABANĂ, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi, România: ***Multiculturalism şi identitate culturală românească în publicistica eminesciană***; drd. Veronica NANU, Universitatea de Stat „Alecu Russo”, Bălţi, Republica Moldova: ***Sentimentul non-locului şi obsesia libertăţii – mobiluri ale reconstituirii locului în romanul*** **Ostinato** ***de Paul Goma***; CS dr. Mihaela MOCANU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi, România: ***Retorica identităţii în publicistica eminesciană***; CS Nicoleta BORCEA, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iaşi, România: ***Cronica unei sinucideri „ne-anunţate”: Rolf Bossert dincolo de Cortina de fier***; CS dr. Sebastian DRĂGULĂNESCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iaşi, România: ***Nostalgie şi identitate în prozele lui Ştefan Baştovoi şi Vasile Ernu***; CS III dr. Şerban AXINTE, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iaşi, România: ***Poetici ale romanului european reflectate în critica românească postbelică***.

Comunicările celei de-a doua zile au fost grupate pe următoarele secţiuni:

Secţiunea de istorie literară:

Conf. univ. dr. Yannick PREUMONT, Universitatea din Calabria, Italia: ***Deux auteurs roumains ayant choisi le français: Panaït Istrati et Felicia Mihali***; lector. univ. dr. Annafrancesca NACCARATO, Universitatea din Calabria, Italia: ***Un voyage sur l'eau des mots.*** **Ulysse** ***de Benjamin Fondane entre l'ici et l'ailleurs***; prof. univ. dr. Mihaela MUDURE, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca, România: ***Maria Cantemir: Identitate şi re-prezentare***; dr. Anna Carmen SORRENTI, Universitatea din Calabria, Italia: ***Littérature migrante et dualité spatiale dans*** **Mikhaïl** ***de Panaït Istrati***; prof. univ. dr. Lucia CIFOR, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi, România: ***Teoria literaturii în***

contextul globalizării dezinteresului pentru teorie. Soluții europene: Adrian Marino şi Antoine Compagnon.

Secțiunea cultură şi identitate:

CS dr. Adina HULUBAŞ, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***O privire asupra deprinderilor culturale populare în contextul trecerii de la viața rurală la cea urbană***; CS dr. Ioana REPCIUC, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Elemente de religiozitate populară în riturile româneşti ale apei. O perspectivă socio-antropologică***; lector univ. dr. Georgeta ORIAN, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România: ***Proza cu valoare etnografică – Ovidiu Bîrlea,*** **Urme pe piatră**; drd. Adriana CATRINA (LĂTĂREȚU), Universitatea „Lucian Blaga", Sibiu, România: ***Pierderea identității culturale româneşti în timpul realismului socialist***; prof. univ. dr. Leonte IVANOV, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, România: ***Un caz modern al dispariților din istorie: cazacii nekrasovişti***; prof. univ. dr. Leonte IVANOV, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, România: **Scrisorile basarabene *ale lui Ivan Aksakov***; prof. univ. dr. Odette ARHIP, Universitatea Ecologică Bucureşti, România: ***Metareferențialitatea cinematografică – o interpretare prin prisma transferului cultural***; conf. univ. dr. Luiza MARINESCU, Universitatea „Spiru Haret", Bucureşti, România: ***Colaborarea dintre filologie şi informatică în studierea on-line a primului ziar românesc, „Albina românească", cu ajutorul Dacoromanica Biblioteca Digitală a României http://www.dacoromanica.ro***.

Secțiunea de lingvistică:

CS III dr. Daniela-Ştefania BUTNARU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Reflexe lingvistice ale unor structuri cognitive spațiale complementare***; CS III dr. Daniela GÎFU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, România: ***Putem vorbi de umor în discursul religios?***; lector univ. dr. Ioan MILICĂ, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, România: ***Metafora în discursul ştiințific***; prof. univ. dr. Mariana FLAIŞER, Universitatea de Medicină şi Farmacie „Gr. T. Popa" Iaşi, România: ***Termeni pentru „bani" în limba română şi problema identității culturale***; prof. univ. dr. Stelian DUMISTRĂCEL, CS I dr. Doina HREAPCĂ, CS II dr. Luminița BOTOŞINEANU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Considerarea***

„spațiului pragmatico-discursiv" în analiza de tip „lingvistica textului" (o încercare de conciliere); CS I dr. Gabriela HAJA, ACS drd. Mădălin PATRAŞCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Iaşi, România: ***Instrumente şi resurse pentru*** **Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic** ***realizate la Institutul de Filologie Română „A. Philippide"***; lector univ. dr. Alina-Mihaela TIGĂU, Universitatea din Bucureşti, România: ***Asupra marcării diferențiate a obiectelor directe nedefinite***; ACS dr. Alina-Mihaela PRICOP (BURSUC), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, România: ***Câteva observații asupra dicționarelor multilingve***; prof. univ. dr. Georgiana GĂLĂȚEANU-FÂRNOAGĂ, Universitatea din Los Angeles, SUA: ***Perspective asupra culturii româneşti în manualele de română pentru străini***

Comitetul ştiințific: Rodica Albu (Iaşi, România); Vasilka Aleksova (Sofia, Bulgaria); Florin Cioban (Oradea, România/ Budapesta, Ungaria); Dan Cristea (Iaşi, România); Codrin Liviu Cuțitaru (Iaşi, România); Wolfgang Dahmen (Jena, Germania); Danilo De Salazar (Calabria, Italia); Horst Fassel (Tübingen, Germania); Georgiana Gălățeanu-Fârnoagă (Los Angeles, SUA); Leonte Ivanov (Iaşi, România); Hélène Lenz (Strasbourg, Franța); Ofelia Meza (Belgrad, Serbia); Simona Modreanu (Iaşi, România); Joanna Porawska (Cracovia, Polonia); Eugen Munteanu (Iaşi, România); George Roca (Sydney, Australia); Mirela Roznoveanu (New-York, SUA); Florența Simion (Bucureşti, România/ Tel Aviv, Israel); Maria Şleahtițchi (Chişinău, Republica Moldova); Bogdan Ştefănescu (Bucureşti, România); Dan Tufiş (Bucureşti, România); Oana Ursache (Granada, Spania); Ofelia Mariana Uță Burcea (Madrid, Spania); Rudolf Windisch (Rostock, Germania).

Comitetul de organizare: Eugen Munteanu (Preşedinte); Şerban Axinte; Nicoleta Borcea; Luminița Botoşineanu; Daniela Butnaru; Marius-Radu Clim; Gabriela Haja; Ofelia Ichim, Cecilia Maticiuc; Florin-Teodor Olariu; Elena Tamba.

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

◆ S-a continuat, conform planului de cercetare, derularea proiectului CNCS-UEFISCDI (2011–2014) ***Terminologia românească meteorologică (ştiințific*** **vs** ***popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*** (cod PN-II-ID-PCE-2011-3-0656); director de proiect: CS I dr. Cristina

Florescu; membri în echipa de cercetare, de la IFRI: CS II dr. Laura Manea, (voluntari) CS III dr. Elena Tamba, CS II dr. Florin-Teodor Olariu, Mona Corodeanu.

◆ CS I dr. Cristina Florescu, CS II dr. Laura Manea şi CS II dr. Florin-Teodor Olariu au continuat colaborarea la proiectul internațional ***Dictionnaire Étymologique Roman*** (DÉRom). ***Première phase: le noyau panroman*** (subvenționat ANR şi DFG) (cf. http://www.atilf.fr/DERom).

◆ A continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului ***Prima traducere românească a Septuagintei, operă a lui Nicolae Milescu (Ms. 45 BAR Cluj). Ediție critică, studii lingvistice şi filologice*** (2011–2014; grant CNCS, cod 1578); director de proiect: prof. univ. dr. Eugen Munteanu.

◆ A continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului interdisciplinar ***Monumenta linguae Dacoromanorum – Biblia 1688***, realizat în cadrul Centrului de Studii Biblico-Filologice al Departamentului de Cercetare Interdisciplinară în Domeniul Ştiințelor Umaniste şi finanțat din fondurile proprii de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi (2008–2014); director de proiect: prof. univ. dr. Eugen Munteanu; membri în echipa de cercetare, ca voluntari, de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”: CS III dr. Mioara Dragomir, CS I dr. Gabriela Haja şi CS III dr. Elena Tamba.

◆ CS II dr. Florin-Teodor Olariu (director de proiect), CS III dr. Veronica Olariu şi CS dr. Marius-Radu Clim (membri în echipa de cercetare) au finalizat activitatea de cercetare în cadrul proiectului ***Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază*** (2010–2013, contract CNCSIS-UEFISCSU, cod PN-II-RU-TE-2010-0244).

◆ CS dr. Ioana Repciuc a continuat cercetările pentru proiectul CNCS-UEFISCDI: ***Elemente de religiozitate populară în riturile româneşti ale apei. O perspectivă socio-antropologică*** (cod PN-II-RU-PD-2011-3-0220).

◆ CS III dr. Elena Tamba (director de proiect), CS dr. Ana-Veronica Catană-Spenchiu, CS dr. Marius-Radu Clim şi ACS drd. Mădălin Patraşcu (membri în echipa de cercetare) au încheiat activitatea de cercetare la proiectul ***CLRE. Corpus lexicografic românesc esențial. 100 de dicționare din bibliografia DLR aliniate la nivel de intrare şi la nivel de sens*** (2010–2013, contract CNCS-UEFISCDI, cod TE_246/2010, nr. contract 55/28.07.2010).

STUDII, ARTICOLE, RECENZII

◆ Luminița Botoşineanu, ***Paliere terminologice din perspectiva barierelor lingvistice: încifrare şi transparență în terminologia medico-farmaceutică*** (în colaborare), în vol. ***Communication interculturelle et littérature***, nr. 1 (18), Iaşi, Institutul European, 2012 (apărut 2013), p. 20–40; ***Der lateinische Grundbestand des Rumänischen. Die Romanisierung und die Entwicklung eines neuen linguistischen Systems*** (în colaborare), în ***Imperium und Romanisierung. Neue Forschungsansätze aus Ost und West zu Ausübung, Transformation und Akzeptanz von Herrschaft im Römischen Reich***, Hg. Alexander Rubel (unter Mitwirkung von Iulia Dumitrache), Konstanz, Hartung-Gorre Verlag, 2013, p. 175–184; ***Gheorghe Ivănescu – repere biografice*** (în colaborare), în „Analele Universității de Vest din Timişoara", t. L, 2012 (apărut 2013), p. 13–22; ***Variație diastratică şi variație diafazică în comunicarea specializată: paliere terminologice. Spațiul pragmatico-discursiv al publicațiilor româneşti de instruire şi educație medico-sanitară (II) Cu raportare la problematica evoluției limbii literare*** (în colaborare), în „Analele Universității «Dunărea de Jos» din Galați", fascicula XXIV, anul VI, nr. 1–2 (9–10), 2013, ***Lexic comun/ Lexic specializat*** (Actele Conferinței internaționale „Lexic comun – Lexic specializat", 11–12 iulie 2013, „Limba română în timp şi spațiu"), p. 32–59; ***Un projet d'informatisation dans la cartographie linguistique roumaine: „Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina" en format électronique (e-NALR) – réalisations et perspectives*** (în colaborare), în Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds), ***Actes del XXVIé Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques*** (València, 6 – 11 de septembre de 2010), Berlin, Editura De Gruyter, 2013, vol. VI, p. 2921–2930; ***Parimia în oralitate şi în textele „dialectale"*** (în colaborare), în vol. Daniela Răuțu, Adrian Rezeanu, Dana-Mihaela Zamfir (coord.), ***„Cuvinte potrivite". Omagiu doamnei Maria Marin la aniversare***, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2013, ISBN: 978-973-27-2379-1, p. 180–209; (recenzie) Vasile Frățilă, ***Toponimie şi dialectologie***, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2011, 424 p., în „Fonetică şi dialectologie", t. XXXII, 2013, p. 215–219.

◆ Daniela Butnaru, ***„Nouvelle revue d'onomastique"***, nr. 53/2011, recenzie în „Philologica Jassyensia", an IX, nr. 1 (17), 2013, p. 295–298;

Reprezentări metaforice ale unor structuri spațiale, în vol. Ana Catană-Spenchiu şi Ioana Repciuc (eds), ***Flores Philologiae. Omagiu profesorului Eugen Munteanu, la împlinirea vârstei de 60 de ani***, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2013, p. 170–177; ***Toponimia satului Butea***, capitol în vol. ***Butea – monografie***, Iaşi, Editura Presa Bună, 2013, p. 77–94.

◆ Marius-Radu Clim, ***Neologismul: istoria termenului în lexicografia românească (accepții, diferențe, tendințe)***, în vol. Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds), ***Actes del XXVIé Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques*** (València, 6 – 11 de septembre de 2010), Berlin, Editura De Gruyter 2013, tom IV, p. 91–100; ***Câteva idei comparative despre adaptarea termenilor neologici (împrumuturile) în viziunea lucrărilor de specialitate româneşti şi europene***, în vol. Ana Catană-Spenchiu, Ioana Repciuc (eds), ***Flores Philologiae. Omagiu profesorului Eugen Munteanu, la împlinirea vârstei de 60 de ani***, Iaşi, Editura „Alexandru Ioan Cuza", 2013, p. 261–276; ***CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. 100 dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l'entrée et, partiellement, au niveau du sens***, în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27^{e} Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 401; ***La cartographie linguistique roumaine face à l'informatisation: quelques projets et résultats*** (în colaborare), în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27^{e} Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 285–286; ***CLRE – Partial Results in the Development of a Romanian Lexicographic Corpus*** (în colaborare), în vol. Elena Mitocariu, Mihai Alex Moruz, Dan Cristea, Dan Tufiş, Marius Clim (eds), ***Proceedings of the 9th International Conference „Linguistic resources and tools for processing of the Romanian language"*** (16-17 may 2013, Iasi), Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2013, p. 51–58; ***eLEXICOGRAFIA – interdisciplinaritatea ca premisă pentru cercetarea limbii române*** (în colaborare), la Conferința Internațională ***Comunicare, context, interdisciplinaritate***, Târgu Mureş, 22–23 noiembrie 2012, în vol. ***The Proceedings of the Communication, context, interdisciplinarity Congress***, vol. 2, p. 1079-1086, publicat on-line pe http://www.upm.ro/

cci/volCCI_II/Pages%20from%20Volum_texteCCI2-130.pdf; ***Perspective în cercetarea lexicografică informatizată din România*** (în colaborare), în vol. Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu (eds), ***Convergențe lingvistice. Lucrările celui de al IV-lea Simpozion internațional de lingvistică*** (Bucureşti, 5–6 noiembrie 2010), Editura Universității din Bucureşti, 2012 (apărut în 2013), p. 199–207; ***Resurse lingvistice informatizate pentru redactarea în format electronic a Dicționarului limbii române (DLR), create în cadrul proiectului complex eDTLR*** (în colaborare), în vol. Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu (eds), ***Convergențe lingvistice. Lucrările celui de al IV-lea Simpozion internațional de lingvistică*** (Bucureşti, 5–6 noiembrie 2010), Editura Universității din Bucureşti, 2012 (apărut în 2013), p. 221–229.

◆ Stelian Dumistrăcel, ***Paliere terminologice din perspectiva barierelor lingvistice: încifrare şi transparență în terminologia medico-farmaceutică*** (în colaborare), în vol. ***Communication interculturelle et littérature***, nr. 1 (18), Iaşi, Institutul European, 2012 (apărut 2013), p. 20–40; ***Variație diastratică şi variație diafazică în comunicarea specializată: paliere terminologice. Spațiul pragmatico-discursiv al publicațiilor româneşti de instruire şi educație medico-sanitară (II) Cu raportare la problematica evoluției limbii literare*** (în colaborare), în „Analele Universității «Dunărea de Jos» din Galați", fascicula XXIV, anul VI, nr. 1–2 (9–10), 2013, ***Lexic comun/Lexic specializat*** (Actele Conferinței internaționale „Lexic comun – Lexic specializat", 11–12 iulie 2013, „Limba română în timp şi spațiu"), p. 32–59; ***„Mai înghețat decât gerul". Sunete şi sonorități ale vorbirii la Marin Preda***, în „Dacia literară", XXIV (serie nouă din 1990), nr. 118–119 (7–8), 2013, p. 106–108; ***Ovid Densusianu – între folclor şi lingvistica textului***, *ibidem*, nr. 120–121 (9–10), 2013, p. 116–118; ***Dezmierduşuri din grădinița legislativă***, în „Cronica veche", III (XLVIII), nr. 4 (27), aprilie 2013, p. 7; ***Proclamare auto şi titluri***, *ibidem*, nr. 6–7 (29–30), iunie–iulie 2013, p. 6; ***O tuse... productivă***, *ibidem*, nr. 8 (31), august 2013, p. 4; ***Parimia în oralitate şi în textele „dialectale"*** (în colaborare), în vol. Daniela Răuțu, Adrian Rezeanu, Dana-Mihaela Zamfir (coord.), ***„Cuvinte potrivite". Omagiu doamnei Maria Marin la aniversare***, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2013, ISBN: 978-973-27-2379-1, p. 180–209; ***Etimologia multiplă. Un studiu de caz: „bursă"*** (în colaborare), în vol. Nicolae

Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu (eds), ***Convergențe lingvistice. Lucrările celui de al IV-lea Simpozion internațional de lingvistică*** (Bucureşti, 5–6 noiembrie 2010), Editura Universității din Bucureşti, 2012 (apărut în 2013), p. 61–76.

◆ Gabriela Haja, ***Resurse lingvistice informatizate pentru redactarea în format electronic a Dicționarului limbii române (DLR), create în cadrul proiectului complex eDTLR*** (în colaborare), în vol. Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu (eds), ***Convergențe lingvistice. Lucrările celui de al IV-lea Simpozion internațional de lingvistică*** (Bucureşti, 5–6 noiembrie 2010), Editura Universității din Bucureşti, 2012 (apărut în 2013), p. 221–229.

◆ Doina Hreapcă, ***Paliere terminologice din perspectiva barierelor lingvistice: încifrare şi transparență în terminologia medico-farmaceutică*** (în colaborare), în vol. ***Communication interculturelle et littérature***, nr. 1 (18), Iaşi, Institutul European, 2012 (apărut 2013), p. 20–40; ***Variație diastratică şi variație diafazică în comunicarea specializată: paliere terminologice. Spațiul pragmatico-discursiv al publicațiilor româneşti de instruire şi educație medico-sanitară (II) Cu raportare la problematica evoluției limbii literare*** (în colaborare), în „Analele Universității «Dunărea de Jos» din Galați", fascicula XXIV, anul VI, nr. 1–2 (9–10), 2013, ***Lexic comun/Lexic specializat*** (Actele Conferinței internaționale „Lexic comun – Lexic specializat", 11–12 iulie 2013, „Limba română în timp şi spațiu"), p. 32–59; ***Parimia în oralitate şi în textele „dialectale"*** (în colaborare), în vol. Daniela Răuțu, Adrian Rezeanu, Dana-Mihaela Zamfir (coord.), ***„Cuvinte potrivite". Omagiu doamnei Maria Marin la aniversare***, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2013, ISBN: 978-973-27-2379-1, p. 180–209; ***Etimologia multiplă. Un studiu de caz: „bursă"*** (în colaborare), în vol. Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu (eds), ***Convergențe lingvistice. Lucrările celui de al IV-lea Simpozion internațional de lingvistică*** (Bucureşti, 5–6 noiembrie 2010), Editura Universității din Bucureşti, 2012 (apărut în 2013), p. 61–76.

◆ Dan Mănucă, ***Temeiurile criticului (E. Simion – 80)***, în „Pro Saeculum", nr. 3–4, din 15 aprilie – 1 iunie 2013, p. 46; ***Marin Preda: reperele operei***, în „Convorbiri literare", CXLVII, 2013, nr. 7, iulie, p. 70–71; ***Intelectualul şi puterea***, în *ibidem*, nr. 8, august, p. 82–83; ***Caragiale – din nou***, în *ibidem*, nr. 9, septembrie, p. 79–80.

◆ Dinu Moscal, ***Le champ lexical et la lexicographie***, în vol. Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds), ***Actes del XXVIé Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques*** (València, 6 – 11 de septembre de 2010), Berlin, Editura De Gruyter, 2013, p. 1946–1954.

◆ Florin-Teodor Olariu, ***Language, People and Migration: The Language Biography as a Cultural Identity Construct***, în vol. Allyson Eamer (ed.), ***Border Terrains: World Diasporas in the 21st Century***, Oxford, Inter-Disciplinary Press, 2012, p. 111–118, ISBN: 978-1-84888-117-4 (https://www.interdisciplinarypress.net/online-store/ebooks/society-and-culture/border-terrains-world-diasporas); ***Un projet d'informatisation dans la cartographie linguistique roumaine: „Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina" en format électronique (e-NALR) – réalisations et perspectives*** (în colaborare), în Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds), ***Actes del XXVIé Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques*** (València, 6 – 11 de septembre de 2010), Berlin, Editura De Gruyter, 2013, vol. VI, p. 2921–2930; ***La cartographie linguistique roumaine face à l'informatisation: quelques projets et résultats*** (în colaborare), în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27^{e} Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 285–286.

◆ Veronica Olariu, ***La cartographie linguistique roumaine face à l'informatisation: quelques projets et résultats*** (în colaborare), în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27^{e} Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 285–286.

◆ Mădălin Ionel Patraşcu, ***CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. 100 dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l'entrée et, partiellement, au niveau du sens*** (în colaborare), în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27^{e} Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 401; ***CLRE – Partial Results in the Development of a Romanian Lexicographic Corpus*** (în colaborare), în vol. Elena Mitocariu, Mihai Alex Moruz, Dan Cristea, Dan Tufiş, Marius Clim (eds), ***Proceedings of the 9th International Conference „Linguistic resources and tools for processing of the Romanian language"*** (16-17 may 2013, Iasi), Iaşi, Editura

Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013, p. 51–58; ***eLEXICOGRAFIA – interdisciplinaritatea ca premisă pentru cercetarea limbii române*** (în colaborare), la Conferința Internațională ***Comunicare, context, interdisciplinaritate***, Târgu Mureş, 22–23 noiembrie 2012, în volumul ***The Proceedings of the Communication, context, interdisciplinarity Congress***, vol. 2, p. 1079-1086, publicat on-line la adresa http://www.upm.ro/cci/volCCI_II/Pages%20from%20Volum_ texteCCI2-130.pdf.

◆ Elena Tamba, ***Les néologismes récents dans le roumain et dans le français***, în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27e Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 231–232; ***CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. 100 dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l’entrée et, partiellement, au niveau du sens*** (în colaborare), în vol. Jean-Marie Pierrel, Eva Buchi, Christophe Benzitoun, Jean-Paul Chauveau (eds), ***Pré-Actes du 27e Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes***, ATILF, Nancy, 15-20 juillet 2013, p. 401; ***CLRE – Partial Results in the Development of a Romanian Lexicographic Corpus*** (în colaborare), în vol. Elena Mitocariu, Mihai Alex Moruz, Dan Cristea, Dan Tufiş, Marius Clim (eds), ***Proceedings of the 9th International Conference „Linguistic resources and tools for processing of the Romanian language”*** (16-17 may 2013, Iasi), Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013, p. 51–58; ***eLEXICOGRAFIA – interdisciplinaritatea ca premisă pentru cercetarea limbii române*** (în colaborare), la Conferința Internațională ***Comunicare, context, interdisciplinaritate***, Târgu Mureş, 22–23 noiembrie 2012, în volumul ***The Proceedings of the Communication, context, interdisciplinarity Congress***, vol. 2, p. 1079-1086, publicat on-line la adresa http:// www.upm.ro/cci/volCCI_II/Pages%20from%20Volum_texteCCI2-130.pdf; ***Corpus lexicographique roumain essentiel. Les dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l’entrée, in extenso***, în vol. Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds), ***Actes del XXVIé Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques*** (València, 6 – 11 de septembre de 2010), Berlin, Editura De Gruyter, 2013, tom VIII, p. 125–134; ***Perspective în cercetarea lexicografică informatizată din România*** (în colaborare), în vol. Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen-

Ioana Radu (eds), ***Convergențe lingvistice. Lucrările celui de al IV-lea Simpozion internațional de lingvistică*** (Bucureşti, 5–6 noiembrie 2010), Editura Universității din Bucureşti, 2012 (apărut în 2013), p. 199–207.

CĂRȚI

◆ ***Biblia 1688,*** Pars X_2, ***Iob***, în seria ***Monumenta linguae Dacoromanorum***, Editura Universității „Alexandru Ioan. Cuza", Iaşi, 2013 (coordonator: Eugen Munteanu).

◆ ***Biblia 1688,*** Pars XXII, ***Pseudo-Josephus Flavius***, în seria ***Monumenta linguae Dacoromanorum***, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2013 (coordonator: Eugen Munteanu).

◆ ***Biblia 1688***, Pars VIII, ***Regum III-IV***, în seria ***Monumenta linguae Dacoromanorum***, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2013 (coordonator: Eugen Munteanu).

◆ ***Biblia 1688***, Pars XIII, ***Isaia***, în seria ***Monumenta linguae Dacoromanorum***, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2013 (coordonator: Eugen Munteanu).

◆ ***Biblia 1688***, Pars XIV, ***Ieremia***, în seria ***Monumenta linguae Dacoromanorum***, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2013 (coordonator: Eugen Munteanu).

◆ ***Biblia 1688***, Pars XX, ***Sapientia Solomonis. Sapientia Sirah. Susanna. Draco***, în seria ***Monumenta linguae Dacoromanorum***, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2013 (coordonator: Eugen Munteanu).

◆ Eugeniu Coşeriu, ***Lingvistica textului. O introducere în hermeneutica sensului.*** Versiune românească şi indici de Eugen Munteanu şi Ana-Maria Prisacaru, cu o postfață de Eugen Munteanu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi, 2013.

◆ Antim Ivireanul, ***Dumnezeieştile şi sfintele Liturghii***, Târgovişte, 1713. Ediție de text, introducere, studiu filologico-lingvistic şi notă asupra ediției de Alina Camil. Revizuirea transcrierii interpretative şi controlul ştiințific al ediției de Eugen Munteanu, Editura „Doxologia", Bucureşti, 2013.

◆Ana Catană-Spenchiu, **Ioana Repciuc** (editori), ***Flores Philologiae. Omagiu profesorului Eugen Munteanu, la împlinirea vârstei de 60 de ani***, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2013, 606 p., ISBN 978-973-703-926-2.

◆ Elena Mitocariu, Mihai Alex Moruz, Dan Cristea, Dan Tufiş, **Marius Clim** (editori), ***Proceedings of the 9th International Conference „Linguistic resources and tools for processing of the Romanian language" (16-17 may 2013, Iasi)***, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2013.

COMUNICĂRI ŞTIINȚIFICE

a) în țară:

◆ Şerban Axinte, ***Poetici ale romanului european reflectate în critica românească postbelică***, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Nicoleta Borcea, ***Cronica unei sinucideri „ne-anunțate": Rolf Bossert dincolo de Cortina de fier***, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Luminița Botoşineanu, ***Considerarea „spațiului pragmatico-discursiv" în analiza de tip „lingvistica textului" pe baza rezultatelor din anchetele dialectale; încercări de conciliere*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013); ***A. Philippide despre originea poporului român şi a limbii române*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Daniela Butnaru, ***Reflexe lingvistice ale unor structuri cognitive spațiale complementare***, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba şi

cultura română: evaluări, perspective”, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide” (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Marius-Radu Clim, ***CLRE. Corpus lexicografic românesc esențial. 100 de dicționare din bibliografia DLR aliniate la nivel de intrare şi la nivel de sens*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective”, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide” (Iaşi, 25–26 septembrie 2013); ***Aspecte privind componenta informatică a proiectului*** **Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective”, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide” (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Vlad Cojocaru, ***Toponimele cu bază antroponimică şi interferențe lingvistice în*** **Micul dicționar toponimic al Moldovei structural şi etimologic. Partea I**, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective”, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide” (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Sebastian Drăgulănescu, ***Nostalgie şi identitate în prozele lui Ştefan Baştovoi şi Vasile Ernu***, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective”, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide” (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Stelian Dumistrăcel, ***Considerarea „spațiului pragmatico-discursiv” în analiza de tip „lingvistica textului” pe baza rezultatelor din anchetele dialectale; încercări de conciliere*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective”, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide” (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Cristina Florescu, ***Precipitațiile atmosferice. Taxonomie şi distribuție diastratică***, la cel de-al V-lea Simpozion internațional de lingvistică organizat de Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti" al Academiei Române, Bucureşti, 27–28 septembrie 2013; ***Terminologia românească meteorologică* (*ştiințific* vs *popular*) *a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Gabriela Haja, ***Instrumente şi resurse pentru Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic realizate la Institutul de Filologie Română „A. Philippide"*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Doina Hreapcă, ***Considerarea „spațiului pragmatico-discursiv" în analiza de tip „lingvistica textului" pe baza rezultatelor din anchetele dialectale; încercări de conciliere*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Adina Hulubaş, ***O privire asupra deprinderilor culturale populare în contextul trecerii de la viața rurală la cea urbană***, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Laura Manea, ***Terminologia românească meteorologică* (*ştiințific* vs *popular*) *a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Eugen Munteanu, ***Sfânta Scriptură, etapă şi punte a integrării limbii române în comunitatea conceptuală europeană***, în cadrul Conferinței Internaționale *Limba română – limbă a integrării europene*, organizată de Institutul de Filologie al Academiei de Ştiințe a Moldovei şi de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu" din Chişinău, Chişinău, 31 august – 2 septembrie 2013.

◆ Florin-Teodor Olariu, ***Probleme de metodologie în cadrul proiectului* Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Veronica Olariu, ***Probleme de metodologie în cadrul proiectului* Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Carmen Pamfil, ***A. Philippide despre originea poporului român şi a limbii române*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Mădălin Ionel Patraşcu, ***Instrumente şi resurse pentru Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic realizate la Institutul de Filologie Română „A. Philippide"*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013); ***CLRE. Corpus lexicografic românesc esențial. 100 de dicționare din bibliografia DLR aliniate la nivel de intrare şi la nivel de sens*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română:

evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Ioana Repciuc, ***Elemente de religiozitate populară în riturile româneşti ale apei. O perspectivă socio-antropologică***, la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013).

◆ Elena Tamba, ***CLRE. Corpus lexicografic românesc esențial. 100 de dicționare din bibliografia DLR aliniate la nivel de intrare şi la nivel de sens*** (în colaborare), la Simpozionul Internațional „Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba şi cultura română: evaluări, perspective", organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide" din Iaşi şi Asociația Culturală „A. Philippide" (Iaşi, 25–26 septembrie 2013); participare la Masa rotundă intitulată ***Dicționarul tezaur al limbii române – începutul ediției definitive*** din cadrul primei ediții a Conferinței Internaționale ***Zilele „Sextil Puşcariu"***, organizată de Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară „Sextil Puşcariu" al Academiei Române, Filiala din Cluj-Napoca, în perioada 12–13 septembrie 2013.

b) în străinătate:

◆ Marius-Radu Clim, ***CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. 100 dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l'entrée*** (în colaborare), la cel de-al XXVII Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013; ***La cartographie linguistique roumaine face à l'informatisation: quelques projets et résultats*** (în colaborare), la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013.

◆ Cristina Florescu, ***Sur mots désignant les phénomènes athmosphériques en DÉRom. Terminologie protoromane?***, la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013.

◆ Florin-Teodor Olariu, ***La cartographie linguistique roumaine face à l'informatisation: quelques projets et résultats*** (în colaborare), la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013.

◆ Veronica Olariu, ***La cartographie linguistique roumaine face à l'informatisation: quelques projets et résultats*** (în colaborare), la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013.

◆ Mădălin Ionel Patraşcu, ***CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. 100 dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l'entrée*** (în colaborare), la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013.

◆ Elena Tamba, ***Les néologismes récents dans le roumain et dans le français***, la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013; ***CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. 100 dictionnaires de la langue roumaine alignés au niveau de l'entrée*** (în colaborare), la cel de-al XXVII-lea Congres Internațional de Lingvistică şi Filologie Romanică, Nancy, Franța, 15–20 iulie 2013.

NOTE CULTURALE

Note de mitologie culturală: la tipografia lui Gheorghe Asachi

Deşi activitatea de editor a lui Gh. Asachi a fost prodigioasă şi îndelungată, de aproape patru decenii (1829–1868), informațiile referitoare la tipografia sa, cea mai importantă din Moldova acelei perioade, sunt sumare şi, de aceea, orice detaliu documentar despre această „industrie culturală" poate contribui la configurarea unui tablou istoric mai concret al vieții ieşene. Într-o cercetare anterioară (vezi *Casa Asachi*, din „Buletinul Institutului de Filologie Română «A. Philippide»", anul V, 2004, nr. 1, p. 13–19; text reprodus în „Monumentul", VI, 2005, p. 107–112, şi, sub titlul *Asachi necunoscut*, în „Convorbiri literare", CXXXVIII, 2004, nr. 10, p. 149–151), am identificat două locuri în care a fost instalat teascul ce a imprimat „Albina Românească", începând din 1829 (casele Mitropoliei, apoi, în 1831, la Şcoala Vasiliană), şi alte două pentru maşinile tipografiei particulare (Institutul Albinei) a lui Asachi: casele lui Iordache Drăghici de pe Podul Verde (azi, b-dul Carol), în 1832–1834, şi în una din cele două case (cea mică, desigur) ale sale din

strada Asachi, actual Codrescu, nr. 2. Din studiul menționat, reamintesc acum doar ştirile despre funcționarea tipografiei până în anul 1867 sau 1868, tentativele de vânzare între anii 1860 şi 1869, mutarea maşinilor într-un paravan, în 1879, din salonul de la parter al casei mari, unde se aflau nefolosite după moartea proprietarului (în 1869), apoi preluarea şi cumpărarea lor de către Teodor Codrescu, care le va utiliza foarte probabil în tipografia sa, „Buciumul român”, unde a apărut seria documentară „Uricariul”.

Alte câteva informații concretizează, topografic şi vizual, spațiul pentru „Lucrul şi al meu repaos”, după deviza cărturarului, aşezată cândva pe frontonul casei sale. Astfel, într-un plan al oraşului Iaşi, ridicat în 1844 de inginerul Iosif Rasec şi păstrat într-o copie din anii 1927-1938 (Arhivele Naționale Iaşi, *Planuri şi hărți*, nr. 709), în ograda de pe Ulița Asachi este reprezentată doar casa cărturarului, deşi, fără îndoială, acolo trebuie să fi fost construite şi unele dependințe, poate chiar şi aceea care adăpostea tipografia.

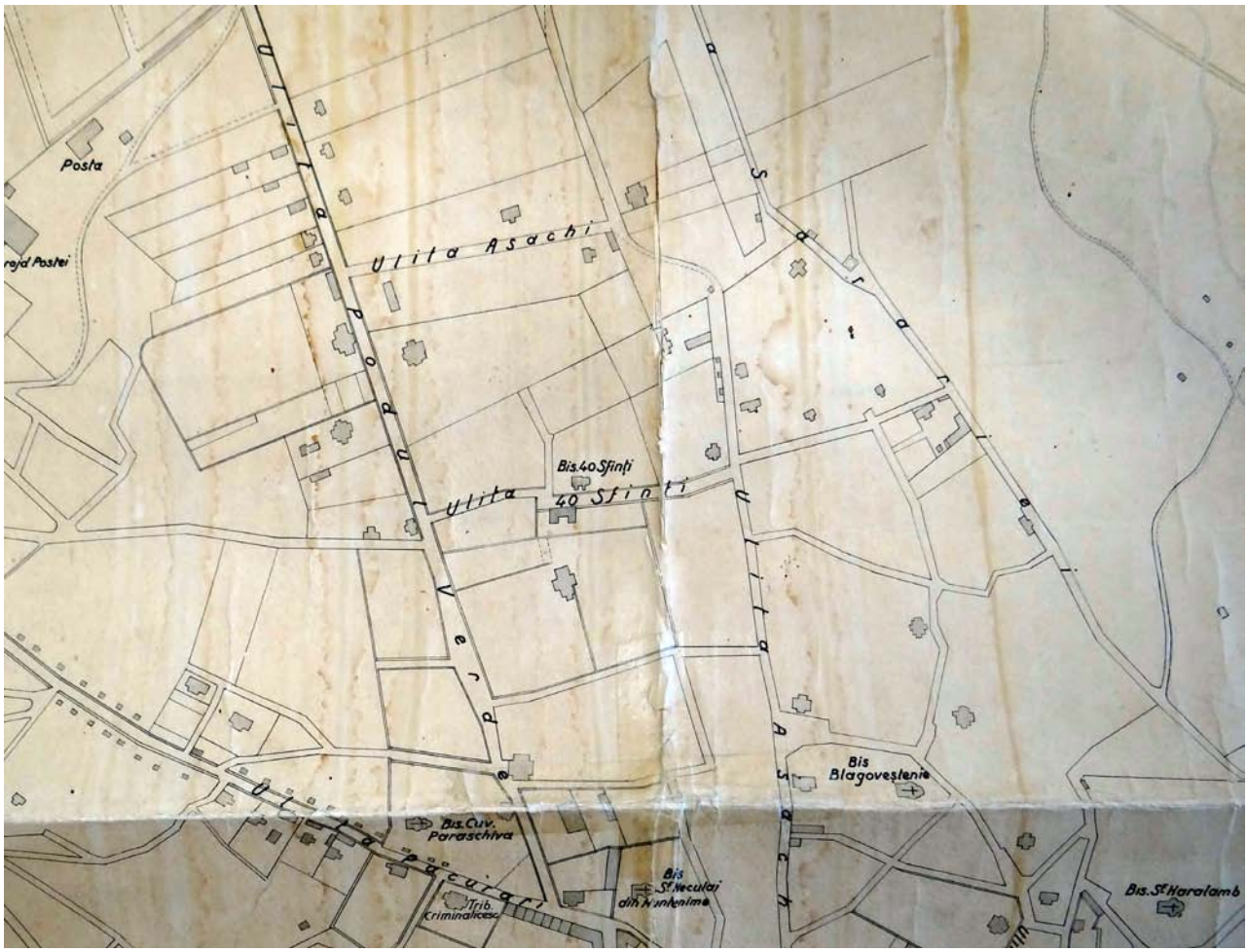

În cunoscutul plan al Iaşilor realizat de Frédéric Peytavin şi imprimat în 1857 la Litografia lui Partheni (Arhivele Naţionale Iaşi, *Planuri şi hărţi*, nr. 522), se disting livada şi via, întinse până aproape de Medean (Piaţa Sturzoaiei de mai târziu), iar în ograda proprietăţii lui Asachi cinci construcţii: casa mare, cea existentă şi astăzi, în spatele ei o căsuţă, apoi Imprimeria lui Asaki şi alte două în marginea de est a curţii, spre strada actuală Lascăr Catargi (nedeschisă atunci spre str. Sărăriei, din capătul străzii Asachi spre nord, pe traseul actual).

Dacă ridicarea topografică este exactă (constatare afirmativă, observând numeroase alte proiecţii ale unor case şi monumente ieşene conservate până în prezent), urmează să identificăm acele construcţii printre acareturile inventariate în 1875, anume spălătoria (probabil căsuţa cea mai mică), o bucătărie lungă (fosta imprimerie dezafectată, cu maşinile atunci adăpostite în casa mare), patru odăi de cărămidă (construcţia lungă din partea de est a ogrăzii), grajd şi şură (desigur, construcţia mai scurtă din spate), o pivniţă (pe care o vedem şi astăzi, dar nereprezentată în plan) şi o fântână în ogradă.

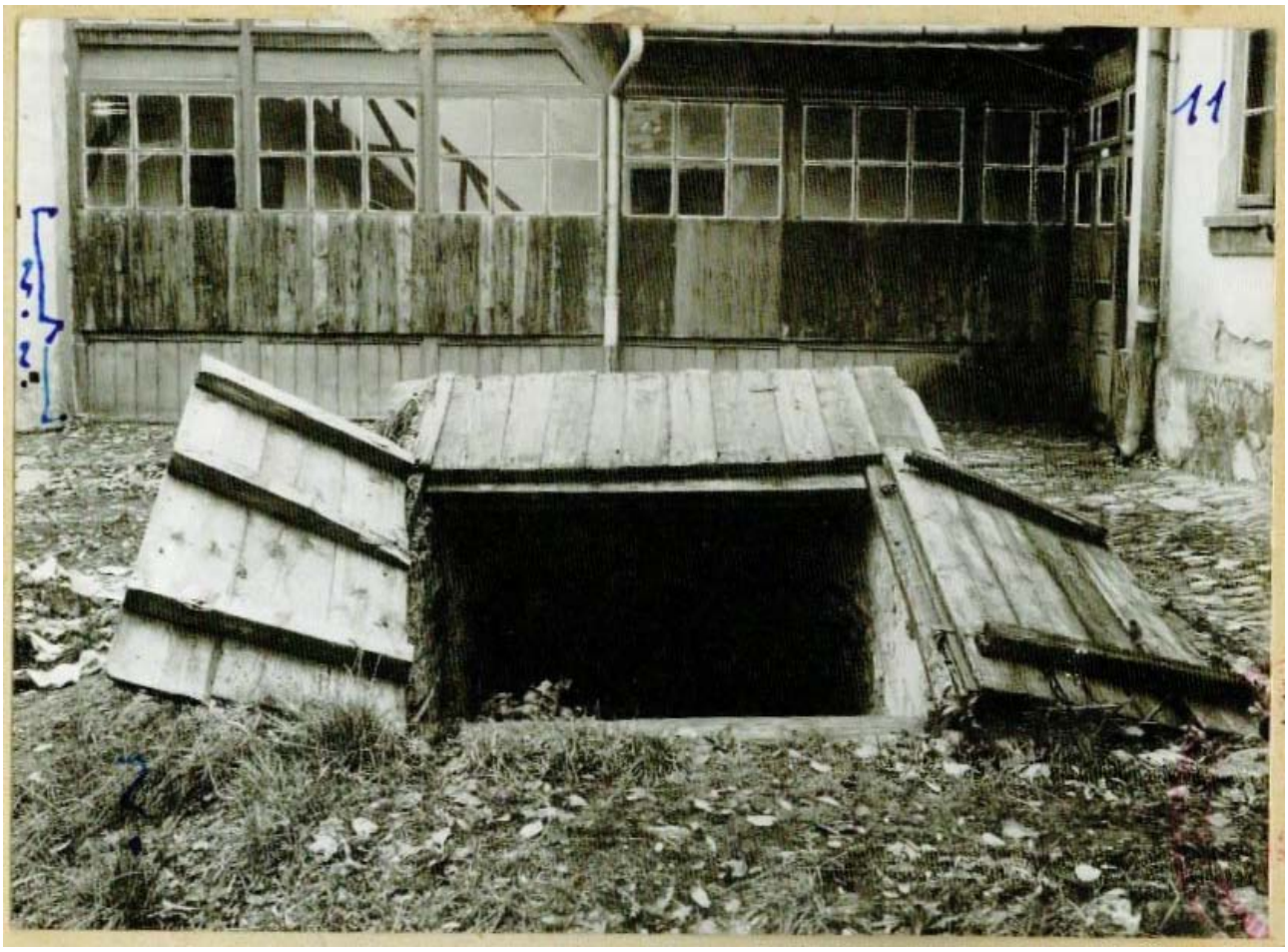

Beciul şi vitrajul (geamlâcul, ulterior demolat) din spatele casei vechi, înainte de reparațiile din anul 1937

După opt decenii, în timpul reparaţiilor anexelor şi renovării casei lui Asachi, în 1937–1938, s-au fotografiat îndeosebi părţile degradate ale construcţiilor, pentru a se putea dovedi intervenţiile şi valoarea cheltuielilor (Arhivele Naţionale Iaşi, *Epitropia Sf. Spiridon*, dos. 1543/1938). Din perspectiva actuală a interesului istoric, documentele şi fotografiile atrag atenţia asupra modificărilor casei de locuit, comunicate deja în textul menţionat şi păstrate până acum. Adăugăm aici alte imagini şi constatări referitoare la spaţiul acesta, care poate avea o anume valoare culturală, dacă este corect documentată şi promovată. O planşă (Arhivele Naţionale Iaşi, *Planuri şi hărţi*, nr. 908) a planului cadastral al oraşului Iaşi din anul 1940 reprezintă situaţia locului şi construcţiilor, atunci aflate în proprietatea Casei Regale.

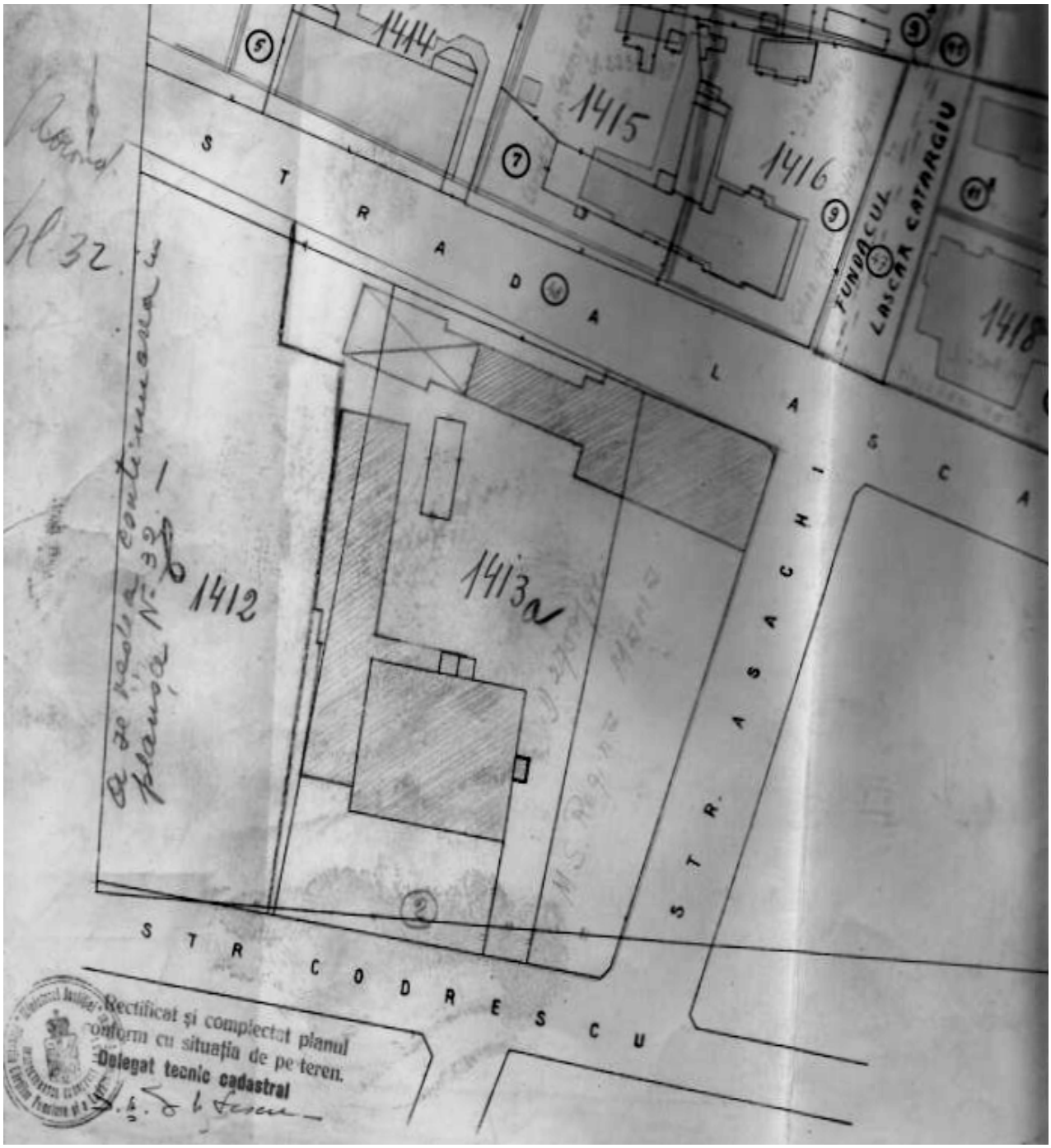

Astfel, observăm că atenansele din fundul ogrăzii, existente în 1857, dăinuiau în 1937, alipite fiind noii clădiri construite în anii 1926–1927, pentru o secție de boli contagioase a spitalului Sf. Spiridon.

Au fost şi ele reparate, dar nu mai există în prezent. Atenansele casei vechi a lui Asachi, fosta spălătorie şi fosta tipografie (apoi bucătărie), s-au extins, probabil în anii în care aici a funcţionat Şcoala de menaj „Principesa Maria”, cu un adaos lipit de latura de nord a casei, astfel încât planul lor are forma unui L. Capătul de vest al acestei anexe, care în 1938 era cămin al „Asociației Amicelor Tinerelor Fete”, se vede în fotografia fațadei Institutului de Asistență Socială „Regina Maria” proaspăt renovat.

Şi această anexă a fost demolată în întregime, iar pe locul ei a fost construită clădirea în care funcționează din anul 1975 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”. Ori de cîte ori am în mână, în biblioteca Institutului, o veche carte cu mențiunea tipografiei lui Asachi, nu-mi pot reprima emoția livrescă la gândul că aceasta a fost imprimată la doar câțiva metri distanță, sub privirea severă a marelui ctitor de cultură națională. O inscripție aniversară ar trebui montată în anul 2014, când se împlinesc 180 de ani de la instalarea tipografiei în acest loc.

În sfârşit, un alt „martor” al vieţuirii lui Gh. Asachi în acest loc privilegiat al Iaşilor, a dispărut de curând. Un dud monumental, dar scorburos, a trebuit tăiat şi a fost doborât în anul 2010. Era ultimul dintre pomii plantați de stăpânul locului, acolo unde mai înainte fusese pădure, pe dealul Copoului. Livada şi via sa au dispărut înainte de primul război mondial, iar vegetația curții era sălbăticită în 1937, când a fost defrişată. Dudul a fost atunci cruțat de oameni, dar nu şi de timpul implacabil. Acelaşi care trece în istorie şi viața celor care, ieri şi astăzi, au lucrat sau încă lucrează sub deviza casei lui Asachi. O probă din categoria *ubi sunt* este şi această ultimă fotografie.

Cercetători de la Institut, sub dudul lui Asachi (octombrie 1993)

Prof.univ.dr. Mircea Ciubotaru

VARIA

◆ CS II dr. Luminița Botoşineanu a fost membră în comisia de susținere, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, a tezei de doctorat în filologie elaborată, sub conducerea prof. dr. Eugen Munteanu, de Aura Mocanu (*Ion Gheție: lingvist şi filolog. Studiu monografic)* (21 septembrie 2013).

◆ CS dr. Marius-Radu Clim a obținut diploma de excelență în cadrul Salonului de carte tehnico-ştiințifică, artistică şi literară „Euroinvent”, desfăşurat la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” în perioada 9-10 mai 2013, pentru lucrarea ***Neologismul în lexicografia românească***.

◆ CS I dr. Gabriela Haja a participat, ca moderator, la Masa rotundă ***Dicționarul tezaur al limbii române – începutul ediției definitive*** din cadrul primei ediții a Conferinței Internaționale ***Zilele „Sextil Puşcariu”***, organizată de Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară „Sextil Puşcariu” al Academiei Române**,** Filiala din Cluj-Napoca, în perioada 12–13 septembrie 2013.

◆ CS I dr. Ofelia Ichim a fost membru în comisia de concurs pentru ocuparea postului de profesor, poziția 16, şi în comisia de concurs pentru ocuparea postului de conferențiar, poziția 20, din Statul de funcțiuni al

Departamentului de Românistică, Jurnalism – ştiinţe ale comunicării şi Literatură comparată de la Facultatea de Litere a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi, 20 septembrie 2013 (M.O. al României, nr. 277/ 19 iulie 2013); membru în comisia pentru susţinerea tezei de doctorat în filologie, elaborată de Irina Iojă (căs. Zamfir), cu titlul ***Trepte şi forme ale creativităţii în opera Anei Blandiana***, coordonator ştiinţific prof. univ. dr. Eugen Munteanu, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi (27 septembrie 2013).

◆ Prof. univ. dr. Eugen Munteanu a fost conducător ştiinţific pentru următoarele teze de doctorat susţinute în luna septembrie: Delia Gavriliu, ***Tipologia textului jurnalistic în presa românească actuală*** (summa cum laude); Aura Mocanu, ***Ion Gheţie: lingvist şi filolog. Studiu monografic*** (magna cum laude); Andreea Drişcu, ***Gramatica românească a lui Radu Tempea (1797). Ediţie critică şi studiu lingvistico-filologic*** (magna cum laude); Silvia Chiosea, ***Epistolă şi panegiric greco-român adresate lui Constantin Brâncoveanu (Ms. BAR 766). Ediţie de text, studiu filologic şi lingvistic*** (summa cum laude); Teofil Grosu, ***Molitvenicele româneşti în raport cu originalele lor greceşti. Studiu istoric, filologic şi teologic*** (magna cum laude); membru al comisiei de doctorat pentru susţinerea tezei ***Influenţa limbii maghiare asupra limbii române. Perioada veche,*** elaborată de drd. Pál Enikö (conducător ştiinţific: prof. dr. Alexandru Gafton); membru al consiliului ştiinţific specializat pentru susţinerea tezei de habilitare cu titlul ***Construcţiile actanţiale în limba română***, susţinută de dr. Aurelia Hanganu, în cadrul Institutului de Filologie al Academiei de Ştiinţe a Moldovei, Chiuşinău, 2 septembrie 2013 (îndrumător ştiinţific: prof. dr. hab. Ion Eţcu).

◆ CS I dr. Gabriela Haja şi CS III dr. Elena Tamba sunt membri în comisia tutorială pentru stagiul doctoral al drd. Mădălin Ionel Patraşcu, la Facultatea de Informatică, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi.

◆ CS dr. Marius-Radu Clim, CS I dr. Gabriela Haja şi CS III dr. Elena Tamba participă la întâlnirile săptămânale ale grupului NLP de la Facultatea de Informatică a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”, din Iaşi.

◆ CS dr. Marius-Radu Clim, CS III dr. Elena Tamba, CS II dr. Florin-Teodor Olariu şi CS I dr. Gabriela Haja participă periodic la întâlnirile Colectivului Interdisciplinar pentru Managementul Proiectelor (CIMP), organizate la Filiala din Iaşi a Academiei Române.

Redacția:

Luminița Botoşineanu, Ofelia Ichim,
Florin-Teodor Olariu, Elena Tamba

Responsabil de număr: Florin-Teodor OLARIU

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE” • STRADA CODRESCU, NR. 2 • IAŞI • 700478 • TEL./FAX: 004.0332/106508
E-MAIL: secretariat@philippide.ro
WEB: http://www.philippide.ro/
ISSN 1582-5019